

IZVADAK IZ ELABORATA – STUDIJSKI PROGRAM – STRUČNI KRATKI STUDIJ **PODUZETNIŠTVO**

ANALIZA MINIMALNIH INSTITUCIONALNIH PRETPOSTAVKI ZA USPOREDIVOST PREDLOŽENIH STUDIJSKIH PROGRAMA SA SRODNIM AKREDITIRANIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ I U ZEMLJAMA EUROPSKE UNIJE

U sustavu stručnog visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj primjećuje se općeniti nedostatak stručnih kratkih studija razine 5 prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Prema javnom dostupnim podacima iz Upisnika studijskih programa Ministarstva znanosti i obrazovanja (dostupno na: <https://hko.srce.hr/usp/index>) u Republici Hrvatskoj svega su **četiri postojeća akreditirana stručna kratka studija** (stručni kratki studij Ljevarstvo kojega izvodi Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu, stručni kratki studij Politehnika kojega izvodi Istarsko veleučilište-Universita Istiana di scienze applicate, Internetski marketing i Internet marketing na Sveučilištu Algebra). Sukladno članku 63. stavak 1. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti stručni kratki studij osposobljava studenta za zapošljavanje na određenim specijaliziranim stručnim poslovima. Upravo zbog sadržaja i zakonskog određenja stručnog kratkog studija, EFFECTUS želi biti predvodnik u stručnom obrazovanju koji će već od najniže razine visokog obrazovanja osposobljavati studente za poduzetničke pothvate. Usporedivost predloženog programa se tada mora procjenjivati u kontekstu studijskih programa iz poduzetništva na sljedećoj najbližoj razini Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, odnosno u kontekstu stručnih prijediplomskih studija.

U Republici Hrvatskoj postoji nekoliko ustanova koje izvide akreditirane stručne prijediplomske studijske programe koji su sadržajem predmeta, metodama i ciljevima poučavanja u većoj mjeri korelativni s predloženim studijem Poduzetništvo. Studij sličan predloženom u Zagrebu izvodi samo Sveučilište Vern, a ostala učilišta nalaze se izvan Zagreba – Rijeka, Virovitica, Varaždin.

1. Na prvom mjestu izdajamo **Veleučilište u Rijeci** i stručni prijediplomski studij Poduzetništvo. Nastavni plan dostupan je na:

<https://www.veleri.hr/hr/studijski-programi/132/strucni-prijediplomski-studij-poduzetnistvo>

Predmeti koji se izvode na promatranom studiju (Gospodarska matematika, Statistika za poduzetnike, Osnove informatike, Trgovačko i radno pravo, Računovodstvo za poduzetnike) u cijelosti ili u pretežitom dijelu odgovaraju sadržaju predmeta na predloženom stručnom kratkom studiju Poduzetništvo.

2. **Sveučilište VERN** izvodi stručni prijediplomski studij Ekonomija poduzetništva; popis predmeta dostupan je na:

<https://studiraj.vern.hr/studiji/ekonomija-poduzetnistva/>

Predmeti koji se izvode na promatranom studiju, a po sadržaju u većoj mjeri (ili u cijelosti) odgovaraju predmetima na predloženom studiju Poduzetništvo su: Gospodarska matematika, Poslovna statistika, Osnove prava, Trgovačko pravo, Računovodstvo, Osnove marketinga.

3. **Veleučilište u Virovitici** izvodi stručni prijediplomski studij Poduzetništvo; popis predmeta dostupan je na:

<https://vuv.hr/studijski-programi/preddiplomski-studij/poduzetnistvo/poduzetnistvo/>

Na promatranom studijskom programu također postoje predmeti koji u većoj ili manjoj mjeri odgovaraju sadržaju predloženog programa, a to su: Osnove marketinga, Porezni sustav, Gospodarska matematika, Poslovna statistika, Pravo za poduzetnike i ostali)

4. **Fakultet organizacije i informatike** izvodi stručni prijediplomski studij Ekonomika poduzetništva; popis predmeta dostupan je na:

<https://nastava.foi.hr/study/EP>

Predmeti koji odgovaraju predloženom studiju su: Trgovačko pravo, Matematika za ekonomiste, Poslovna informatika, Strani jezik, Porezni sustavi, Računovodstvo, Statistika i drugi.

USPOREDBA S INOZEMNIM AKREDITIRANIM PROGRAMIMA UGLEDNIH VISOKIH UČILIŠTA

U Europi postoji širok spektar studijskih programa posvećenih poduzetništvu na različitim razinama obrazovanja, od prijediplomskih do postdiplomskih studija. Međutim, primjetno je da je ponuda kratkih stručnih studijskih programa znatno manja. Kratki stručni studijski programi pružaju praktično usmjerenje i put do specifičnih vještina i znanja, a njihova odsutnost u području poduzetništva može predstavljati nedostatak za one koji žele steći praktično primjenjive kompetencije u tom području.

Analizom usporedbe inozemnih programa na razini 5, stručnih kratkih studijskih programa važno je istaknuti istraživanje iz 2011. godine "Short Cycle Higher Education in Europe Level 5: the Missing Link"¹, projekt Eurashe-a financiran sredstvima Europske komisije. Ovo istraživanje jasno navodi da su kratki studiji karika koja nedostaje između sekundarnog i visokog obrazovanja te da sve više zemalja razvija ili razmatra razvijati stručne kratke studije u bliskoj budućnosti.

Također, Eurashe je objavio istraživanje iz 2019. godine "Short Cycle He: Mapping the situation"², prema kojem kao pozitivne strane navode prilično dobru zapošljivost, širok raspon zanimanja, inovacije vještina i kompetencija, kurikulum temeljen na teoriji i praksi, fleksibilnost i osjetljivost na stvarne potrebe te jasno uključivanje u svijet rada. Uočen je porast kratkih stručnih studija, a prema područjima 89% studijskih programa odnosi se na područje poslovanja i administracije.

Poučavanje poduzetništva u suvremeno doba zauzima sve važnije mjesto u globalnoj ponudi obrazovnih programa. Usporedbom predloženog studijskog programa sa sličnim akreditiranim programima u Europskoj uniji utvrđeno je kako predloženi program Poduzetništvo nudi kompetencije i znanja kao veći broj studijskih programa u prostoru visokog obrazovanja Europske unije, a odnose se na prijediplomsku razinu studija.

Slični studijski programi u Europskoj uniji na prijediplomskoj razini:

1. **Geneva Business School**, Švicarska; Bachelor's (BIM) in Entrepreneurship; prijediplomski studij, 3 godine

¹ <http://www.leidoacademy.nl/doorzeven/wp-content/uploads/2013/12/SCHE-in-Europe-MKI-31012011-with-country-chapters-for-PDF-long-def-met-haakjes.pdf>

² https://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_SCHE.pdf

Uz inovativne strategije učenja i najširu mrežu poduzetnika i stručnjaka, ovaj program spaja sve akademske i praktične okvire, poslovne vještine i strategije koje su ključne za uspješne održive poduzetničke pothvate.

[https://gbsge.com/programs/bachelor-of-international-management/entrepreneurship/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=3 AC Underg EUR&utm_term=bachelor%20of%20entrepreneurship&gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMIgbOdoKrkhAMVN1BBAh0A3QyqEAAYAAEgJB7fD BwE](https://gbsge.com/programs/bachelor-of-international-management/entrepreneurship/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=3+AC+Underg+EUR&utm_term=bachelor%20of%20entrepreneurship&gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMIgbOdoKrkhAMVN1BBAh0A3QyqEAAYAAEgJB7fD+BwE)

2. **IU International University of Applied Sciences**, Njemačka; Bachelor in Entrepreneurship; prijediplomski studij, 3 godine

BA program poduzetništva nudi znanje o osnovama poslovanja, upoznavanje globalnog tržišta i tehnologije koje će poduzeća koristiti u budućnosti te razvijanje snažnog poduzetničkog načina razmišljanja.

<https://www.iu.org/lp/bachelor/entrepreneurship/>

3. **Faculty of business and management**, Češka Republika; Bachelor in Entrepreneurship and Small Business Development; prijediplomski studij, 3 godine

Primarni obrazovni cilj studija je pružiti studentima sposobnosti potrebne za vođenje vlastitog malog poduzeća kao i za rad na radnim mjestima odgovornim za razvoj aktivnosti vezanih uz vođenje većih poduzeća ili drugih organizacija.

<https://www.vut.cz/en/students/programmes/programme/8508>

4. **University of Southampton**, Ujedinjeno Kraljevstvo; Business Entrepreneurship (BSc); prijediplomski studij, 3 godine

Studij poduzetništva koji u svojem sadržaju interdisciplinarno obuhvaća temeljna područja poduzetništva (marketing, financije i dr.).

https://www.southampton.ac.uk/courses/business-entrepreneurship-degree-bsc?utm_campaign=educations.com+-+University+of+Southampton+programs&utm_medium=Click+from+educations.com&utm_source=Bachelor%27s+Degree+in+Business+Entrepreneurship

